

PRILOG 1

PROGRAM OBUKE ZA VRŠENJE ENERGETSKIH PREGLEDA ZGRADA

Program obuke za lica koja izvode energetske preglede zgrada utvrđuje se na način da polaznici dobiju potrebna znanja za organizaciju i izvođenje energetskih pregleda i izradu izvještaja o izvršenim pregledima. Tokom obuke, polaznici stiču znanja o zakonodavno-regulatornom okviru za vršenje energetskih pregleda u Crnoj Gori, teorijskim osnovama u oblasti fizike zgrade i tehničkih sistema, o metodologiji izvođenja energetskih pregleda i sertifikovanja energetskih karakteristika zgrada, o mogućim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti zgrade i pripadajućih tehničkih sistema, kao i o načinu izrade izvještaja o izvršenom energetskom pregledu sistema.

Program obuke lica za vršenje energetskih pregleda zgrada obuhvata:

1. Pravni okvir za vršenje energetskih pregleda i energetsko sertifikovanje zgrada

- 1.1 *Osnovne postavke i ciljevi EU Direktive o energetskim karakteristikama zgrada,*
- 1.2 *Osnovne postavke i ciljevi drugih EU direktiva koje se odnose na energetsku efikasnost zgrada,*
- 1.3 *Implementacija u Crnoj Gori Direktive o energetskim karakteristikama zgrada,*
- 1.4 *Zakonodavni okvir u Crnoj Gori u oblasti energetskih pregleda i energetskog sertifikovanja zgrada;*

2. Tehnička regulativa

2.1. *Pregled propisa koji se odnose na sisteme toplotne zaštite, sisteme grijanja, sisteme hlađenja, sisteme ventilacije i klimatizacije, sisteme pripreme tople vode, raspodjelu toplote na pojedine funkcionalne cjeline, sisteme daljinskog grijanja i hlađenja, sisteme obnovljivih izvora energije, potrošnju električne energije za elektromotorne pogone i rasvjetu;*

2.2. Metodologije za proračun,

- 2.2.1 *godišnje potrebne toplotne energije za grijanje,*
- 2.2.2 *godišnje potrebne toplotne energije za hlađenje,*
- 2.2.3 *godišnje potrebne toplotne energije za zagrijavanje sanitарне tople vode,*
- 2.2.4 *godišnje potrebne energije za rasvjetu,*
- 2.2.5 *godišnje potrebne energije za ventilaciju,*
- 2.2.6 *ukupne godišnje potrebne toplotne energije,*
- 2.2.7 *ukupne godišnje potrebne energije na bazi mjerena,*
- 2.2.8 *ukupne godišnje potrebne primarne energije;*

2.3. Pregled standarda u oblasti energetske efikasnosti zgrade;

3. Osnovi energetike i fizike zgrade

- 1.1 *Strujanje vazduha,*
- 1.2 *Prostiranje toplote i vlage,*
- 1.3 *Mjerne jedinice,*

1.4 *Fizikalni procesi u građevinskim dijelovima,*

1.5 *Sistemi regulacije;*

4. Osnove izgradnje zgrada

4.1 *Tipologija izgradnje i podjela zgrada*

4.2 *Materijali,*

4.3 *Analiza zgrade i njenih građevinskih konstrukcija,*

4.4 *Toplotni mostovi;*

5. Tehnički sistemi zgrade

5.1 *Klasični izvori energije,*

5.2 *Obnovljivi izvori energije,*

5.3 *Pregled novih tehnologija, sklopova i sistema u cilju racionalnog i efikasnog korišćenja energije u zgradama,*

5.4 *Ispitivanja i pregled sistema,*

5.5 *Proračun toplotne energije za grijanje, hlađenje i ventilaciju,*

5.6 *Proračun toplotne energije za pripremu sanitарне tople vode,*

5.7 *Proračun toplotnih gubitaka sistema grijanja, hlađenja, ventilacije i pripreme sanitарne tople vode,*

5.8 *Proračun električne energije u sistemima grijanja, hlađenja, ventilacije, pripremu sanitарne tople vode, rasvjetu, motorni pogon i druge instalirane električne potrošače u zgradama;*

6. Priprema podataka, proračun energetskih parametara i primjena namjenskih softverskih alata

6.1 *Podjela zgrade na temperaturne zone,*

6.2 *Definicija grijanih i negrijanih djelova zgrade,*

6.3 *Određivanje površina i zapremine zgrada,*

6.4 *Utvrđivanje podataka o izvorima energije i sistemima koji ih koriste,*

6.5 *Primjeri proračuna korišćenje specijalizovanih softverskih alata;*

7. Izvještavanje

7.1 *Sadržaj sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade,*

7.2 *Unos podataka u obrasce,*

7.3 *Definisanje mjera i preporuka za moguće ekonomski isplativo poboljšanje energetske efikasnosti zgrade,*

7.4 *Proračun ekonomskih pokazatelja za investiciona ulaganja i postignutih finansijskih efekata.*

PRILOG 2

PROGRAM OBUKE ZA VRŠENJE REDOVNIH ENERGETSKIH PREGLEDA SISTEMA ZA GRIJANJE I SISTEMA ZA KLIMATIZACIJU

Program obuke za lica koja izvode redovne energetske preglede sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju u zgradama utvrđuje se na način da polaznici dobiju potrebna znanja za organizaciju i izvođenje redovnih energetskih pregleda i izradu izvještaja o izvršenim pregledima. Tokom obuke polaznici stiču znanja o zakonodavno-regulatornom okviru za vršenje energetskih pregleda u Crnoj Gori, o metodologiji izvođenja redovnih energetskih pregleda, o mogućim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti sistema, kao i o načinu izrade izvještaja o izvršenom redovnom energetskom pregledu sistema.

Program obuke daje akcenat na definisanje postupka izvođenja redovnog energetskog pregleda i izrade izvještaja. Programom se ne predviđa detaljno teorijsko razmatranje rada pojedinih tehničkih sistema u zgradama jer se prepostavlja da polaznici obuke imaju dovoljan nivo tehničkog znanja.

Program obuke za energetske preglede sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju obuhvata:

1. Energetska efikasnost i energetski pregledi u Evropskoj uniji
  - 1.1 *Osnovne postavke i ciljevi EU direktiva relevantnih sa aspekta energetske efikasnosti zgrada i pripadajućih termotehničkih sistema;*
  2. Zakonodavno-regulatorni okvir za energetsku efikasnost i redovne energetske preglede sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju u Crnoj Gori
    - 2.1 *Zakon o efikasnem korišćenju energije i podzakonska akta koja uređuju oblast energetske efikasnosti zgrada,*
    - 2.2 *Tehnički propisi koje se odnose na tehničke sisteme u zgradama,*
    - 2.3 *Zakon o zaštiti i zdravlju na radu;*
    3. Analiza postojećeg stanja energetske efikasnosti u zgradama
      - 1.1 *Priprema za izvođenje redovnog energetskog pregleda,*
        - 1.1.1 *Komunikacija sa naručiocem energetskog pregleda,*
        - 1.1.2 *Izrada plana aktivnosti na lokaciji,*
        - 1.1.3 *Obilazak lokacije,*
        - 1.1.4 *Prikupljanje podataka neophodnih za izvođenje redovnog energetskog pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju i izvori podataka,*
      - 1.2 *Analiza potrošnje energije i vode u zgradi,*
        - 1.2.1 *Određivanje referentne potrošnje energije i energenata (prema projektu i prema računima),*
        - 1.2.2 *Izrada energetskog bilansa,*
        - 1.2.3 *Izrada troškovnog bilansa,*
      - 1.3 *Određivanje emisija CO₂ kao posljedica potrošnje energije u sistemu;*
    4. Pregled mogućnosti za poboljšanje energetske efikasnosti sistema
      - 4.1 *Uspostavljanje i primjena sistema za praćenje potrošnje energije,*
        - 4.1.1 *Uspostavljanje organizacione strukture,*
        - 4.1.2 *Alati za praćenje i analizu potrošnje energije ,*
        - 4.1.3 *Nabavka energije – tarifni sistemi i cijene, raspoloživost energenata na lokaciji,*
        - 4.1.4 *Ocjena potencijala za poboljšanja energetske efikasnosti,*
      - 4.2 *Pregled tipičnih mjera za poboljšanje energetske efikasnosti sistema,*
        - 4.2.1 *Sistemi za proizvodnju toplotne energije,*
        - 4.2.2 *Sistemi za proizvodnju rashladne energije,*
        - 4.2.3 *Sistemi za distribuciju radnog fluida,*
        - 4.2.4 *Sistemi ventilacije i klimatizacije,*
        - 4.2.5 *Sistemi automatske regulacije rada sistema;*
    5. Izrada izvještaja
      - 5.1 *Izrada izvještaja o sprovedenom redovnom energetskom pregledu sistema za grijanje,*
      - 5.2 *Izrada izvještaja o sprovedenom redovnom energetskom pregledu sistema za klimatizaciju.*

PRILOG 3

Ovlašćena organizacija

Adresa sjedišta ovlašćene organizacije

Registarski broj CRPS

POTVRDA

o položenom stručnom ispitу
za vršenje energetskih pregleda zgrada

(ime i prezime, stručna spremja i zvanje)

Položio/la je stručni ispit za kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregleda zgrada dana _____ u _____

Broj potvrde: _____

Odgovorno lice

U _____, _____ godine

- ime i prezime -

---

potpis

PRILOG 4

Ovlašćena organizacija

Adresa sjedišta ovlašćene organizacije

Registarski broj CRPS

POTVRDA

o položenom stručnom ispitu za vršenje redovnih energetskih
pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju

(ime i prezime, stručna spremka i zvanje)

Položio/la je stručni ispit za kvalifikovano lice za vršenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju dana _____ u _____

Broj potvrde: _____

Odgovorno lice

U _____, _____ godine

- ime i prezime -

---

potpis

PRILOG 5**ZAHTJEV**

za izdavanje ovlašćenja za vršenje energetskih pregleda zgrada

Podaci o podnosiocu zahtjeva

1.	Naziv podnosioca zahtjeva (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj iz CRPS	_____
3.	Datum registracije	_____-_____-______
4.	PIB	_____
5.	Šifra djelatnosti	_____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Ime i prezime odgovornog lica	
8.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____
9.	Ime i prezime lica za kontakt:	
	Pozicija:	
	Telefon:	
	Faks:	
	E-mail:	
	Web-stranica	
10.	<u>Podaci o zaposlenom kvalifikovanom licu</u> Ime i prezime	
	Broj lične karte Izdata od	_____
	Stručna spremna	
	Radno iskustvo	
	Broj i datum izdavanja potvrde o položenom stručnom ispitnu	
	Naziv ovlašćene organizacije	

Napomena: Podatke u tabeli pod brojem 10 dati posebno za svako kvalifikovano lice

U _____

Datum: _____

Odgovorno lice:

- ime i prezime -

potpis

PRILOG 6**ZAHTJEV**

za izdavanje ovlašćenja za vršenje redovnih energetskih
pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju

Podaci o podnosiocu zahtjeva

1.	Naziv podnosioca zahtjeva (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj iz CRPS	_____
3.	Datum registracije	_____-_____-______
4.	PIB	_____
5.	Šifra djelatnosti	_____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Ime i prezime odgovornog lica	
8.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____
9.	Ime i prezime lica za kontakt:	
	Pozicija:	
	Telefon:	
	Faks:	
	E-mail:	
	Web-stranica	
10.	<u>Podaci o zaposlenom kvalifikovanom licu</u>	
	Ime i prezime	
	Broj lične karte Izdata od	_____
	Stručna spremna	
	Radno iskustvo	
	Broj i datum izdavanja potvrde o položenom stručnom ispitnu	
	Naziv ovlašćene organizacije	

Napomena: Podatke u tabeli pod brojem 10 dati posebno za svako kvalifikovano lice

U _____

Datum: _____

Odgovorno lice:
-      ime i prezime   -

potpis

PRILOG 7

*Crna Gora
Ministarstvo ekonomije*

Na osnovu člana 30 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14), izdaje se

OVLAŠĆENJE

za vršenje energetskih pregleda zgrada

Naziv ovlašćenog lica

Jedinstveni registarski broj ovlašćenog lica

MINISTAR

U Podgorici, _____ godine

- ime i prezime -

PRILOG 8

*Crna Gora
Ministarstvo ekonomije*

Na osnovu člana 30 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) izdaje se

OVLAŠĆENJE

za vršenje redovnih energetskih pregleda
sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju

Naziv ovlašćenog lica

Jedinstveni registarski broj ovlašćenog lica

MINISTAR

U Podgorici, _____ godine

- ime i prezime -

PRILOG 9

*Crna Gora
Ministarstvo ekonomije*

Na osnovu člana 33 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) izdaje se

OVLAŠĆENJE

za sprovođenje programa obuke i polaganja stručnog
ispita za vršenje energetskih pregleda zgrada

Naziv ovlašćene organizacije

Jedinstveni registarski broj ovlašćene organizacije

(Ovo ovlašćenje važi 5 godina)

MINISTAR

U Podgorici, _____ godine

- ime i prezime -

PRILOG 10

*Crna Gora
Ministarstvo ekonomije*

Na osnovu člana 33 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) izdaje se

OVLAŠĆENJE

za sprovođenje programa obuke i polaganja stručnog ispita za vršenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju

---

Naziv ovlašćene organizacije

Jedinstveni registarski broj ovlašćene organizacije

(Ovo ovlašćenje važi 5 godina)

MINISTAR

U Podgorici, _____ godine

- ime i prezime -

PRILOG 11

ZAHTEV

za izdavanje ovlašćenja za sprovodenje programa obuke i
polaganja stručnog ispita za vršenje energetskih pregleda zgrada

Podaci o podnosiocu zahtjeva

1.	Naziv podnosioca zahtjeva (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj iz CRPS	_____
3.	Datum registracije	_____-_____-_____
4.	PIB	_____
5.	Šifra djelatnosti	_____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Ime i prezime odgovornog lica	
8.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____
9.	Ime i prezime lica za kontakt: Pozicija: Telefon: Faks: E-mail: Web-stranica:	
10.	<u>Podaci o stručnim licima:</u> Ime i prezime Broj lične karte, Izdata od Stručna spremna Radno iskustvo	_____
11.	Reference podnosioca zahtjeva	

Napomena: Podatke u tabeli pod brojem od 10 dati posebno za svako stručno lice

U _____

Datum: _____

Odgovorno lice:

- ime i prezime -

potpis

PRILOG 12

ZAHTJEV

za izdavanje ovlašćenja za sprovodenje programa obuke i stručnog ispita za vršenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju

Podaci o podnosiocu zahtjeva

1.	Naziv podnosioca zahtjeva (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj iz CRPS	_____
3.	Datum registracije	____ - __ - ____
4.	PIB	_____
5.	Šifra djelatnosti	____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Ime i prezime odgovornog lica	
8.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____
9.	Ime i prezime osobe za kontakt: Pozicija: Telefon: Faks: E-mail: Web-stranica	
10.	<u>Podaci o stručnim licima:</u> Ime i prezime Broj lične karte, Izdata od	_____
	Stručna spremna	
	Radno iskustvo	
11.	Reference podnosioca zahtjeva	

Napomene: Podatke u tabeli pod brojem od 10 dati posebno za svako stručno lice

U _____

Datum: |____|-|__|-|____|

Odgovorno lice:

-   ime i prezime -

_____
potpis

PRILOG 13

REGISTARSKI LIST za ovlašćeno lice za vršenje energetskih pregleda

Podaci o Ovlašćenom licu

1.	Naziv ovlašćenog lica (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj CRPS	_____
3.	Datum registracije	____ - ____ - ____
4.	PIB	_____
5.	Šifra djelatnosti	____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Jedinstveni registarski broj ovlašćenog lica (JRBOL)	
8.	Datum upisa u registar ovlašćenih lica	____ - ____ - ____
9.	Ime i prezime odgovornog lica	
10.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____
11.	Ime i prezime lica za kontakt:	
12.	Pozicija:	
13.	Telefon	
14.	Faks	
15.	E-mail	
16.	Web-stranica	
17.	<u>Podaci o zaposlenom kvalifikovanom licu:</u> Ime i prezime Broj lične karte Izdata od Broj i datum izдавanja potvrde o položenom stručnom ispit za vršenje energetskih pregleda Naziv ovlašćene organizacije koja je izdala potvrdu o položenom stručnom ispit za vršenje energetskih pregleda Stručna spremna Radno iskustvo	

Napomena: Podatke u tabeli pod brojem 17 navesti posebno za svako kvalifikovano lice

UPISNIK REGISTRA
ovlašćenih lica za vršenje energetskih pregleda

5	4	3	2	1	Redni broj
					Jedinstven registarski broj ovlašćenog lica (JRBOL)
					Datum prijema zahtjeva
					Naziv ovlašćenog lica
					Registarski broj iz CRPS
					Kratak sadržaj zahtjeva
					Broj predmeta
					Rješenje ili zaključak Ministarstva
					Vrsta energetskog pregleda

PRILOG 15

REGISTARSKI LIST

za ovlašćenu organizaciju za sprovodenje
programa obuke i polaganja stručnog ispita

Podaci o ovlašćenoj organizaciji

1.	Naziv ovlašćene organizacije (puno poslovno ime)	
2.	Registarski broj CRPS	_____
3.	Datum registracije	_____ - __ _ - _____
4.	PIB	_____ - __ _ - _____
5.	Šifra djelatnosti	_____
6.	Adresa sjedišta	
7.	Jedinstveni registarski broj ovlašćene organizacije (JRBOO)	
8.	Datum upisa u registar ovlašćenih organizacija	_____ - __ _ - _____
9.	Ime i prezime odgovornog lica	
10.	Broj lične karte odgovornog lica Izdata od	_____ - __ _ - _____
11.	Ime i prezime lica za kontakt:	
12.	Pozicija:	
13.	Telefon	
14.	Faks	
15.	E-mail	
16.	Web-stranica	
17.	<u>Podaci o zaposlenom stručnom licu:</u> Ime i prezime	
	Broj lične karte Izdata od	_____ - __ _ - _____
	Stručna spremna	
	Radno iskustvo	

Napomena: Podatke u tabeli pod brojem 17 navesti posebno za svako stručno lice

UPISNIK REGISTRA ovlašćenih lica za sprovođenje programa obuke i polaganja stručnog ispita

5	4	3	2	1	Redni broj
					Jedinstven registarski broj ovlašćene organizacije (JRBBO)
					Datum prijema zahtjeva
					Naziv ovlašćene organizacije
					Registarski broj iz CRPS
					Kratak sadržaj zahtjeva
					Broj predmeta
					Rješenje ili zaključak Ministarstva
					Vrsta obuke